

HAFTALIK GELİŞMELER (17-23 Ekim 2026)

TÜRKİYE

- Ticaret Bakanı Ömer Bolat, **Türkiye ile Kanada ilişkilerinin stratejik ortaklık düzeyine yükseltilmesi kararıyla birlikte Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakerelerine gelecek ay sonunda Ankara'da başlanacağını** bildirdi. Görüşmelerde Türkiye-Kanada ilişkilerinin stratejik ortaklık düzeyine yükseltilmesi kararıyla birlikte ticaret, enerji, ulaştırma ve savunma sanayisi alanlarında hayata geçirilecek iş birliği imkanlarını ele alınacak.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2025 yılı yükseköğretim beyin göçü istatistiklerini açıkladı. **Üniversite mezunlarının beyin göçü oranı %2,2'ye yükselirken en yüksek oran %4 ile İstanbul'da kaydedildi.** Beyin göçünün en yoğun yaşandığı bölüm moleküler biyoloji ve genetik olurken mezunların en çok tercih ettiği ülke Almanya oldu.
- TÜİK, Ekim ayına ilişkin tüketici güven endeksi verilerini açıkladı. **Eylül'de 91,9 olan endeks, Ekim'de %7,7 azalarak 84,8'le dokuz ayın en düşük seviyesine geriledi.** Hanelerin mevcut maddi durumuna ve gelecek 12 aya ilişkin ekonomik beklentilerinde de düşüş yaşandı.
- **Türkiye, uzay ve havacılıkta gelecek üç yıl için 92 milyar lirayı aşan kaynak kullanmayı planlıyor. Program ödeneğinin gelecek yıl yaklaşık üç katına çıkarılması öngörülürken, yerli teknoloji üretimi ve hava yolu altyapısı desteklenecek.** Ay uzay aracında üretim ve montajın ardından testler sürerken, 2027'de fırlatma hedefleniyor.

DÜNYA

- IMF, **dünya büyümesini 2026'da %3,1, 2027'de %3,4; küresel enflasyonu sırasıyla %4,7 ve %4,1 öngörüyor.** Jeopolitik gerilimler, ticaret riskleri ve yapay zekâ yatırımlarına ilişkin beklentilerde olası düzeltmeler başlıca riskler arasında.
- **Orta Doğu'nun ham petrol ihracatı günlük 17 milyon varille savaş öncesi seviyelere yaklaşırken, rafine petrol ürünlerinde akış normalin yarısında kaldı.** Morgan Stanley'nin raporuna göre, **alternatif güzergahlardan sevkiyatlar sürerken Kızıldeniz'den yüklenen petrolün büyük bölümü Akdeniz'e yöneldi.** Bölgeden tanker çıkışlarının devam etmesiyle Basra Körfezi'nde deniz üzerindeki stoklar da 15 milyon varil azaldı.
- **Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü (UNCTAD) tarafından Katar Devleti iş birliğiyle düzenlenen 9. Dünya Yatırım Forumu (World Investment Forum 2026), 25–27 Ekim 2026 tarihlerinde Doha'da gerçekleştirilecek.** "Geleceğe Yatırım" (*Investing in the Future*) temasıyla düzenlenecek forumda, küresel yatırım akışlarının daha fazla ekonomiye yönlendirilmesi, sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi ve yeni yatırım fırsatlarının değerlendirilmesi ele alınırken yapay zekâ altyapısı, enerji ve kritik minerallere yönelik yatırımlar da gündeme gelecek.
- Tayland'ın Bangkok kentinde düzenlenen IMF Yıllık Toplantıları kapsamındaki Uluslararası Para ve Finans Komitesi (IMFC) basın toplantısında IMF yetkilileri, **küresel ekonominin çatışmalar, ticaret rotalarındaki aksamalar, enflasyon, yüksek borçluluk ve iklim riskleriyle karşı karşıya olduğunu belirtti.** Yapay zekânın verimlilik artışı için önemli fırsatlar sunduğunu, ancak eşitsizlikleri derinleştirme ve büyümeyi tek bir kaynağa bağımlı kılma riski taşıdığını vurgulayan yetkililer, ekonomik dayanıklılık için sağlam politikalar, mali tamponlar ve uluslararası iş birliğinin önemine dikkat çekti.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- Avrupa'da doğal gaz fiyatları bir ayda %20'den fazla yükselerek 90 euroyu aştı. Kış öncesinde azalan stoklar ve Orta Doğu'daki arz sorunları maliyet baskısını artırıyor. Orta Doğu'daki çatışmaların sivilleştirilmiş doğal gaz sevkiyatını aksatması, Avrupa'nın kışa alışılmışın altında stoklarla girmesi ve Asya ile artan tedarik rekabeti fiyatları yukarı taşıyor.
- Orgalim, 14 Ekim 2026 tarihinde yayımladığı açıklamada, **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) ile AB Emisyon Ticaret Sistemi (EU ETS) kapsamında ücretsiz emisyon tahsisatlarının aşamalı olarak kaldırılmasının, Avrupa'daki makine ve teçhizat üreticilerinin çelik ve alüminyum gibi temel girdilerinde maliyetleri artırdığına dikkat çekti.** Üçüncü ülke üreticilerinin eşdeğer karbon maliyetleriyle karşılaşmamasının küresel rekabet koşullarında dezavantaj yarattığını belirten kuruluş; karmaşık ürünlerde raporlama ve doğrulama yüklerinin sadeleştirilmesini, varsayılan emisyon değerlerinin kullanılmasını ve ihracatçıların rekabet gücünü koruyacak, Dünya Ticaret Örgütü kurallarıyla uyumlu kalıcı bir çözüm geliştirilmesini talep etti.

Orgalim ayrıca, SKDM kapsamına yeni ürünlerin alınmasında ilgili sanayi sektörlerine danışılması ve SKDM ile EU ETS düzenlemelerinin birikimli maliyet etkilerinin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Açıklamada, gerekli önlemlerin alınmaması hâlinde üretim ve yatırımların Avrupa dışına kayabileceği belirtildi. *İçeriğe ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).*

ALMANYA

- Almanya Merkez Bankası Bundesbank yayımladığı ve mevcut dinamikleri incelediği raporda, **en belirgin tehlikeler arasında yüksek seyreden veya artış gösteren emtia fiyatları ile gıda, enerji dışı ürünler ve hizmetlere ilişkin maliyet artışlarının yer aldığını ifade etti.** Bundesbank raporunda **"Şokların farklı kombinasyonları göz önüne alındığında, 2021–2022 dönemindeki yüksek enflasyon sürecinin tekrarlanması şu an için pek olası görünmüyor. Bununla birlikte, enflasyon riskleri belirgin bir şekilde yukarı yönlü seyrediyor"** ifadeleri yer aldı.
- **Almanya'da sanayi ürünlerinin üretici fiyatları Eylül'de geçen yılın aynı ayına göre %6,7 arttı.** Destatis'e göre **bu, Mart 2023'ten bu yana görülen en yüksek yıllık artış.** Üretici fiyatlarındaki yükseliş, sanayi şirketlerinin girdi maliyetleri ve satış fiyatları üzerindeki baskıyı gündeme taşıyor.
- **Almanya bileşik PMI'ı Eylül'deki 53,8'den Ekim'de 52,8'e geriledi; 50'nin üzerinde kalması özel sektörde büyümenin sürdüğüne işaret ediyor.** İmalat PMI'ı ise 54,2'ye yükselerek iki ayın en yüksek seviyesine çıktı. Buna karşılık hizmetlerdeki büyüme yavaşladı ve imalat sektöründe yeni sipariş artışının ivme kaybettiği bildirildi.
- **İmalat sanayisinin fiyat etkisinden arındırılmış sipariş stoku Ağustos'ta aylık %0,5, yıllık bazda ise %10,7 arttı. Ancak bu artış, yeni sipariş akışının da aynı ölçüde güçlü olduğu anlamına gelmiyor: Ağustos ayında yeni siparişler aylık %10,6 düşmüş, büyük ölçekli siparişler hariç tutulduğunda ise %0,1 gerilemişti.** Mevcut iş yükü geçmiş dönemde alınan büyük siparişlerle desteklenirken, yeni sipariş akışındaki oynaklık önümüzdeki dönem üretim görünümünü belirsiz kılıyor.
- VDMA'nın 19 Ekim 2026 tarihli sonbahar anketine göre, **Almanya'da eklemeli imalat sektöründe şirketlerin %64'ü son 12 ayda cirolarının arttığını bildirirken, 2025 sonbaharında bu oran %45'ti.** Önümüzdeki iki yılda pazarın büyümesini bekleyenlerin oranı %67'ye ulaştı. Şirketler teknoloji geliştirme, maliyetler ve seri üretime geçişi öncelikli konular olarak görürken, AB ve ABD başlıca ihracat pazarları olmayı sürdürüyor.

- **VDMA'nın 315 mühendislik akademisyeniyle gerçekleştirdiği araştırmaya göre, akademisyenlerin %80'den fazlası yapay zekâ araçlarını kullanırken, yalnızca %19'u yapay zekâ yetkinliklerinin müfredatlarda açıkça yer aldığını belirtiyor.** Katılımcıların %82'si yapay zekânın mesleki görevleri köklü biçimde değiştireceğini öngörüyor. **VDMA; müfredatların güncellenmesini, uygulamalı şirket örneklerinin artırılmasını ve üniversiteler ile sanayi arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesini istiyor.**
- Alman Sanayi Federasyonu (BDI), **AB'nin Sanayi Hızlandırma Yasası'nın (IAA) stratejik üretim kapasitesini destekleme amacını olumlu karşılıyor.** Ancak kamu alımları ve desteklerde menşe kriterlerinin hedefli ve süreli uygulanmasını; üçüncü ülkeler bakımından ticaret anlaşmaları, pazar açıklığı ve karşılıklılığın dikkate alınmasını istiyor. Genel korumacılığa ve yatırımcılar için ilave bürokrasiye karşı çıkıyor.
- BDI Çin ile ticaret yönelik değerlendirmesinde; **Çin kaynaklı fiyat ve inovasyon rekabetinin güçlendiğini, kritik hammaddelerdeki bağımlılıkların azaltılması gerektiğini vurguladı.** Kuruluş, diyalog ve iş birliğinin sürdürülmesiyle birlikte damping ve haksız sübvansiyonlara karşı araçların daha hızlı kullanılmasını savunuyor.

ABD

- Amerika İmalat Teknolojisi Derneği AMT'nin 12 Ekim tarihli açıklamasına göre; **ABD'de metal işleme makinelerine yönelik yeni siparişler Ağustos 2026'da 732,9 milyon dolara ulaştı. Siparişler temmuz ayına göre %21,0, Ağustos 2025'e göre %36,3 arttı.** 2026'nın ilk sekiz ayındaki toplam sipariş tutarı 4,76 milyar dolar ile geçen yılın aynı döneminin %36,9 üzerinde gerçekleşti. *İçerik için lütfen [tıklayınız](#).*
- ABD Merkez Bankası'nın Kansas City şubesinin imalat sanayisi anketinde, **Ekim ayında bileşik faaliyet endeksi 11 oldu; Eylül ayındaki 14 seviyesinin altında kalmasına rağmen faaliyet artışına işaret etti.** Gelecek döneme ilişkin beklenti endeksi ise 19'dan 22'ye yükselerek Temmuz 2022'den bu yana en yüksek seviyesine çıktı.
Buna karşılık, ham madde fiyatlarındaki artış devam etti. Yeni ihracat siparişleri ve sipariş birikimi endeksleri negatif bölgede kaldı. Ankete katılan bazı üreticiler, artan yakıt ve lojistik maliyetlerinin yanı sıra müşterilerin daha temkinli sipariş vermesinin faaliyetleri zorlaştırdığını bildirdi.
- Piyasaların odağı gelecek haftaki Fed kararı. **Faizin sabit tutulması beklentisi öne çıkarken enerji fiyatları ve enflasyon görünümü belirleyici olacak.**

DİĞER ÜLKELER

- **Çin üçüncü çeyrekte %4,5 büyüdü. İkinci çeyrekteki %4,3'e göre hızlanma görüldü.** Buna karşılık ocak-eylül sabit sermaye yatırımlarındaki **%7,2**, gayrimenkul yatırımlarındaki **%20,6 düşüş**, iç talep ve yatırım tarafındaki sorunların sürdüğünü gösteriyor.
- **Çin, yapay zekâ, güneş enerjisi ve biyotıp alanlarındaki 40 teknolojiye 14'ünün ihracatını yasaklamayı, 26'sını ise izne bağlamayı öngören bir taslak yayımladı.** Teknoloji, üretim bilgisi ve bunlarla bağlantılı bazı kritik ekipmanların transferini kapsayan düzenleme için görüşler 15 Kasım 2026'ya kadar alınacak; ilgili teknoloji transferlerinde ön kayıt zorunluluğu ise 16 Ekim'de başladı. Türkiye'ye yönelik özel bir yasak bulunmamakla birlikte, özellikle Çin'den güneş hücresi üretim teknolojisi, mühendislik hizmeti veya lisans temin etmeyi planlayan Türk firmalarının yeni kayıt ve izin koşullarından etkilenebileceği belirtiliyor.
- İngiltere'de TÜFE Eylül'de aylık **%0,4** artış gösterirken (Beklenti: **%0,3**, Ağustos: **%0,5**), yıllık artış **%3,1'den %3,5'e** çıkarak Ekim 2025'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Bu artışa en büyük katkı motor yakıtlarından (%29,8 ile Ağustos 2022'den bu yana en yüksek seviye) geldi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın (UNEP) 2026 Emisyon Açığı Raporu'na göre, **ülkelerin iklim taahhütlerini eksiksiz yerine getirmesi halinde bile küresel sıcaklıkların 2100 yılına kadar sanayi öncesi döneme kıyasla 2,6 derece, mevcut politikaların sürdürülmesi durumunda ise 2,8 derece artması bekleniyor.** Raporda, küresel ısınmanın yüzyıl sonunda 1,5 dereceyle sınırlandırılabilmesi için sera gazı emisyonlarının 2040'a kadar %69 azaltılması gerektiği belirtiliyor. ABD'nin Paris İklim Anlaşması'ndan çekilmesi ve 2025 yılında emisyonlarının 133 milyon ton CO₂ eşdeğeri artması, küresel iklim hedeflerini olumsuz etkileyen gelişmeler arasında gösteriliyor. **Türkiye ise mevcut politikalarıyla 2030 iklim hedefini tutturabilecek altı G20 ülkesinden biri olarak değerlendirilirken, 2035 yılı için açıkladığı yeni hedefin yeterince iddialı olmadığına dikkat çekiliyor.** Türkiye'nin 2035 hedefi kapsamında kişi başına yıllık emisyon miktarının 7,2 ton CO₂ eşdeğeri olması öngörülürken, bu rakam AB için 3,2 ton olarak hesaplanıyor. *Bahar Raporun tamamına erişmek için lütfen [tıklayınız](#).*
- **Avrupa Komisyonu, AB Emisyon Ticaret Sistemi gelirleriyle finanse edilen İnovasyon Fonu kapsamında, Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki 23 ülkede bulunan 77 projeye 3,4 milyar euro destek verilmesini kararlaştırdı.** Projeler; enerji yoğun sanayi, yenilenebilir enerji, enerji depolama, temiz teknoloji üretimi, kritik hammaddelerin işlenmesi ve geri dönüşüm gibi alanları kapsıyor. **Komisyon, projelerin ilk on yıllık faaliyet dönemlerinde yaklaşık 290 milyon ton CO₂ eşdeğeri emisyonun önlenmesine katkıda bulunabileceğini tahmin ediyor.** Temiz teknoloji üretimi kapsamında güneş panelleri, ısı pompaları, elektrolizörler, elektrikli araç bataryaları ve nadir toprak elementlerinden mıknatıs üretimi gibi alanlar da destekleniyor.
- **AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu, Emisyon Ticaret Sistemi kapsamındaki emisyon tahsisatlarının piyasa istikrar rezervinde geçersiz kılınmasına ilişkin kuralların değiştirilmesi konusunda geçici anlaşmaya vardı.** Buna göre, piyasadan kalıcı olarak silinecek karbon tahsisatları için eşik 400 milyondan 700 milyona çıkarılacak. Düzenleme, karbon piyasasında arz-talep dengesini ve uzun vadeli öngörülebilirliği desteklerken sanayinin rekabet gücünü ve fiyat istikrarını korumayı amaçlıyor. Uzlaşmanın yürürlüğe girmesi için Parlamento ve Konsey tarafından resmen onaylanması gerekiyor.
- **Avrupa Komisyonu, kapasitesi 500 kW'ın üzerindeki veri merkezleri için enerji ve su tüketimi, enerji sistemi esnekliği ve şebekeye katkı gibi göstergeleri içeren ortak bir derecelendirme sistemi önerdi.** Çalışma kapsamında, veri merkezlerinde oluşan atık ısının yeniden kullanılması ve temiz enerji üretiminin de değerlendirilmesi öngörülmüyor. Asgari performans standartları için ayrıca istişare süreci başlatıldı.
- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Nevzat Şatiroğlu'nun açıklamasına göre, elektrik iletim ve dağıtım altyapısına 2035'e kadar 80 milyar dolarlık yatırım yapılması öngörülmüyor.** Yatırımın amaçları arasında yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektriğin sisteme entegrasyonunu kolaylaştırmak, şebeke esnekliğini ve arz güvenliğini artırmak bulunuyor.
- **ABD, artan elektrik talebini karşılamak amacıyla daha önce kapatılmış üç nükleer santrali yeniden faaliyete geçirmeye hazırlanıyor.** Michigan'daki Palisades, Pennsylvania'daki Crane Clean Energy Center ve Iowa'daki Duane Arnold santrallerinin yeniden devreye alınmasıyla toplam 2,25 GW karbon salımı olmayan elektrik üretim kapasitesi sağlanması öngörülmüyor.

Kaynakça:

www.dunya.com; www.unep.org; www.bloomberght.com; www.aa.com.tr; www.apnews.com;
www.orgalim.eu; www.unctad.org; mediacenter.imf.org; www.destatis.de; www.reuters.com;
www.vdma.eu; www.kansascityfed.org; ec.europa.eu